

[Stats- og udenrigsministeren.]

andre måder søge at gøre vort til, at der kan ske en fredelig opbygning og udvikling. Jeg fik på min rejse til østen et levende indtryk af, hvor vigtigt det er, at der opbygges et snævert og venskabeligt samarbejde med disse lande, og hvor nyttigt et sådant samarbejde vil kunne være for alle parter.

Ved en nærmere gennemgang af den udenrigspolitiske situation på de forskellige områder vil det være naturligt, at jeg navnlig beskæftiger mig med de forhandlinger, som i de seneste måneder har fundet sted inden for NATO og FN — de to internationale organisationer, som udgør det fundamentale grundlag for vor udenrigspolitik. Endelig vil jeg omtale de henvendelser, som regeringen har modtaget fra ministerpræsident Bulganin.

I løbet af året 1957 fandt der en yderligere befæstelse sted af samarbejdet inden for NATO. Der oprettedes bl. a. en politisk og en økonomisk komité, hvoraf den første har haft en ikke uvæsentlig betydning for koordineringen mellem NATO-landene af en række politiske spørgsmål. De politiske drøftelser både i denne komité og i selve rådet er af stor værdi ikke blot for de store lande, men også for et land som Danmark. Vi bliver herigennem orienteret om og har mulighed for at øve en vis indflydelse på anliggender, der også for os er af den største vigtighed. I årets løb har der været adskillige eksempler på nyttige drøftelser. Jeg kan her blot nævne rådets konsultationer om nedrustningsspørgsmålet og om situationen i det mellemste østen.

Drøftelserne inden for NATO i 1957 kulminerede i de to rådsmøder på minister-niveau, som afholdtes i maj og december. Majmødet var — således som forårsmøderne plejer at være — i det væsentligste helliget politiske spørgsmål, og der blev ved denne lejlighed foretaget en gennemgang af den internationale situation, som den forelå efter Bulganinbrevene fra marts.

En ganske særlig betydning er der fra alle sider blevet tillagt NATO-rådsmødet i december. Tanken om, at dette burde være et møde mellem regeringscheferne, kan føres tilbage til de drøftelser om fælles formål og gensidig afhængighed, der fandt sted i Washington i oktober måned sidste år mellem præsident Eisenhower og premier-

minister Macmillan, og i hvilke også generalsekretær Spaak havde lejlighed til at deltage. Bl. a. i lyset af Sovjetunionens seneste præstationer på rumforskningens område følte nødvendigheden af, at NATO-landene på en særlig fremtrædende måde burde give udtryk for deres sammenhold og vilje til at opretholde og styrke det bestående forsvarsfællesskab.

I betragtning af den korte tid, der var til rådighed til forberedelserne, kunne der vel på forhånd være grund til tvivl om, hvorvidt mødet kunne indfri de forventninger, der var knyttet til det. Alt taget i betragtning tager jeg imidlertid ikke i betænkning at betegne mødet som både vellykket og værdifuldt.

Skulle jeg sammenfatte mødets resultater i et par hovedbetragtninger, ville jeg fremhæve for det første, at der blandt medlemslandene var fuldstændig enighed om, at ingen mulighed burde lades uforsøgt for gennem forhandlinger med Sovjetunionen at nå til en afspænding i verden. For det andet ville jeg understrege, at der ligeledes var enighed om, at NATOs samlede forsvarsberedskab, indtil denne afspænding bliver en realitet, bør fastholdes og udbygges i en sådan udstrækning, at angreb ikke vil kunne lønne sig, og sådan at vi ville være i stand til at forsvare vore lande og vor frihed, såfremt katastrofen alligevel skulle indtræffe.

Af særlig betydning var de drøftelser, som fandt sted mellem regeringscheferne om muligheden for at bringe nedrustningsforhandlingerne ud af det øjeblikkelige dødvande. I mit indlæg, der vil være kendt fra pressen, fremhævede jeg nødvendigheden af, at vesten trods alle skuffelser ikke opgiver forsøgene på at nå til en forståelse mellem øst og vest, et synspunkt, som også med styrke blev fremført fra anden side. Det er derfor betydningsfuldt; at et af drøftelsernes resultater blev en klar tilkendegivelse af beredvillighed fra medlemslandenes side til at tilbyde nye forhandlinger på udenrigsministerplanet, såfremt Sovjetunionen fremdeles skulle vægre sig ved at deltage i FN's nye udvidede nedrustningskommission.

Imidlertid har tanken om et udenrigsministermøde til genoptagelse af nedrustningsproblemet ikke vundet gehør hos Sovjetunionen, idet udenrigsminister Gromyko